

Flora- en faunaonderzoek De Wielwaal 2a/b te Surhuisterveen

In opdracht van:

Wietze Algra
Postbus 50
9230 AB SURHUISTERVEEN

Onderzoek en rapportage:

Modderman
Flora & Fauna

Kleine Molenstraat 1^a
9711 CZ GRONINGEN
Contactpersoon: Roel Modderman

September 2010

Inhoudsopgave

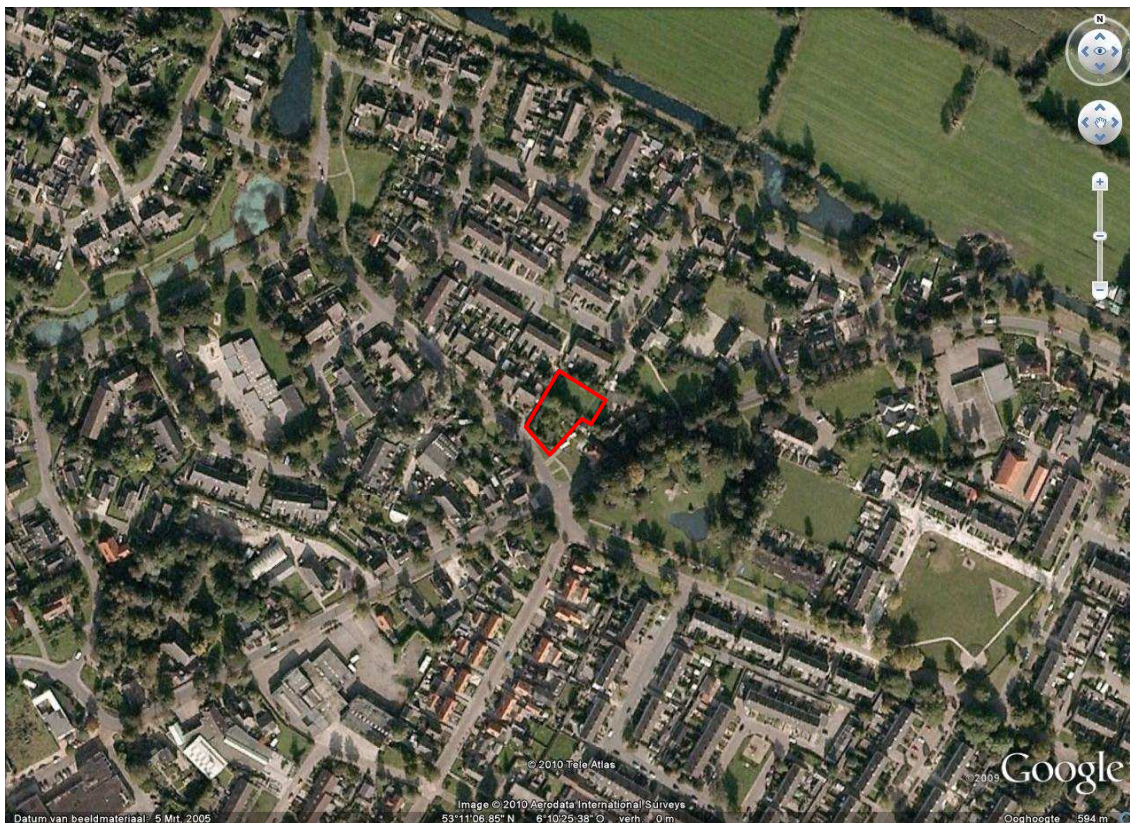
1 Inleiding	3
2 Wettelijk kader	4
2.1 De Flora- en faunawet.....	4
2.2 Rode Lijsten.....	6
2.3 Gebiedsbescherming	6
3 Beschrijving plangebied en plannen	7
4 Methode	8
5 Resultaten.....	9
5.1 Vaatplanten	9
5.2 Zoogdieren	10
5.3 Vogels.....	11
5.4 Amfibieën en reptielen.....	11
5.5 Vissen.....	12
5.6 Dagvlinders.....	12
5.7 Libellen	12
5.8 Overige ongewervelden	12
5.9 Habitat- en Vogelrichtlijngebieden.....	12
5.10 Ecologische hoofdstructuur	12
6 Conclusies.....	13
6.1 Niet-beschermde soorten	13
6.2 Beschermde soorten	13
7 Bronnen	14

1 Inleiding

De heer W. Algra te Harkema heeft Modderman Flora en Fauna opdracht gegeven om een quickscan in het kader van de Flora- en faunawet uit te voeren aan de Wielewaal 2a/b te Surhuisterveen. Het plangebied bestaat uit een voormalige tuin, die gelegen is tussen woonblokken in het noorden van de bebouwde kom van Surhuisterveen. Er zullen twee halfvrijstaande woningen op dit perceel worden gebouwd. De planologische procedure (partiële herziening van het bestemmingsplan) vereist een onderzoek naar de natuurwaarden. In het kader van de Flora- en faunawet is het noodzakelijk te onderzoeken welke beschermde soorten flora en fauna er voorkomen en of er schade aan deze soorten zal worden toegebracht. Ook wordt onderzocht of er beschermde natuurgebieden in de omgeving van de plangebieden liggen en of die negatieve effecten van de ingreep ondervinden. De locatie van het plangebied wordt aangegeven in figuur 1.

Voor de quickscan is het terrein op 20 september 2010 bezocht en zijn er bestaande gegevens verzameld. De resultaten en conclusies hiervan worden in dit rapport besproken.

Figuur 1. Luchtfoto van de omgeving van De wielewaal met rood omlijnd het plangebied (bron: Google Earth).

2 Wettelijk kader

2.1 De Flora- en faunawet

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is bepaald dat een ieder voldoende zorg in acht dient te nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen, die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna heeft, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Dit is de zogenoemde zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet), die voor alle planten- en diersoorten geldt.

Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet bevat een aantal verbodsbepalingen ten aanzien van beschermde soorten. De verbodsbepalingen die samenhangen met ruimtelijke projecten, plannen en ingrepen zijn opgenomen in artikel 8 (betreffende planten op hun groeiplaats) en 9 tot en met 12 (betreffende dieren in hun natuurlijke leefomgeving): zie onderstaand kader.

Algemene verbodsbepalingen betreffende beschermde inheemse soorten dieren en planten. Flora- en faunawet, artikelen 8 t/m 12

Artikel 8 Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9 Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10 Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11 Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12 Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Beschermde soorten

Bij algemene maatregel van bestuur heeft de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) een aantal inheemse **plantensoorten** als beschermd aangewezen. Dit zijn soorten die van nature in Nederland voorkomen en die in hun voortbestaan worden bedreigd of daartoe gevaar lopen. Ook zijn soorten aangewezen, die niet noodzakelijkerwijs in

hun voortbestaan worden bedreigd of daartoe gevaar lopen, maar ter bescherming waarvan maatregelen noodzakelijk zijn ter voorkoming van overmatige benutting.

De volgende **diersoorten** zijn beschermd volgens de Flora- en faunawet:

- a. alle van nature in Nederland voorkomende soorten **zoogdieren**, met uitzondering van gedomesticeerde dieren en met uitzondering van de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis. De verboden genoemd in artikel 9 tot en met 11 van de Flora- en faunawet gelden niet voor de mol in zijn gehele leefomgeving en niet voor de huisspitsmuis, bosmuis en veldmuis, indien zij voorkomen in of op gebouwen of erven;
- b. alle van nature op het Europese grondgebied van de Lidstaten van de Europese Unie voorkomende soorten **vogels** met uitzondering van gedomesticeerde vogels;
- c. alle van nature in Nederland voorkomende soorten **amfibieën en reptielen**;
- d. alle van nature in Nederland voorkomende soorten **vissen**, met uitzondering van de soorten waarop de Visserijwet 1963 van toepassing is.

Voorts kunnen diersoorten, die van nature in Nederland voorkomen en die in hun voortbestaan worden bedreigd of daartoe het gevaar lopen, bij algemene maatregel van bestuur als beschermd worden aangewezen. Dit betreft met name een aantal insectensoorten, waaronder enkele soorten dagvlinders en libellen. De lijst van beschermde planten- en diersoorten is te raadplegen op de website van het ministerie van LNV (www.minlnv.nl). De soorten zijn ingedeeld in tabellen met oplopende beschermingsniveaus, met diverse mogelijkheden tot vrijstelling of ontheffing van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet.

Tabel 1. De tabellen met oplopende beschermingsniveaus, zoals vastgesteld in de AmvB artikel 75

Tabel 1	Tabel 2	Tabel 3
Voor soorten in tabel 1 geldt een vrijstelling van de artikelen 8 t/m 12, indien ze worden verstoord of bedreigd door ruimtelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld woningbouw of natuurontwikkeling.	Er geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen voor soorten die genoemd worden in tabel 2 en voor vogels, mits er gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode . Is er geen gedragscode, dan moet er ontheffing worden aangevraagd. De aanvraag wordt getoetst aan het criterium: de activiteit doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort ('lichte toets'). Voor alle vogelsoorten wordt getoetst aan de onder tabel 3 genoemde criteria ('uitgebreide toets').	Voor soorten in tabel 3 geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen geen vrijstelling. Er is een ontheffing mogelijk voor de artikelen 8, 9, 11 en 12. De ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan de volgende criteria: er is sprake van een bij wet genoemd belang én er is geen alternatief én de activiteit doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort ('uitgebreide toets').

Ontheffing en vrijstellingen

De Flora- en faunawet biedt in artikel 75 de mogelijkheid om ontheffing aan te vragen voor overtreding van de verboden uit de artikelen 8 tot en met 18. Ontheffingen worden uitsluitend verleend door de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit (LNV), als aan bepaalde voorwaarden van zorgvuldigheid is voldaan. Zo mag door de overtreding van het verbod geen gevaar bestaan voor de 'gunstige staat van instandhouding' van de soort in het

betrokken gebied. In een Algemene Maatregel van Bestuur is bepaald onder welke voorwaarden vrijstellingen gelden of ontheffingen worden verleend (AmvB artikel 75, het *Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen*). Hiervoor zijn de beschermde planten- en diersoorten ondergebracht in drie tabellen met verschillende beschermingsniveaus (zie tabel 1). Tabel 1 noemt de algemene soorten, waarvoor een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. In tabel 3 vallen alle soorten die genoemd worden in Bijlage 1 bij de AMvB (schaarse en zeldzame soorten in Nederland) of in Bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn (soorten van communautair belang die strikte bescherming behoeven). Tabel 2 bestaat uit de overige beschermde soorten. Hiervoor is een vrijstelling geregeld, mits er volgens een goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt. Alle inheemse vogelsoorten vallen onder tabel 3, hoewel er voor deze soortgroep een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen, als deze plaatsvinden volgens een gedragscode.

2.2 Rode Lijsten

Naast beschermde soorten moet aandacht worden gegeven aan het voorkomen van rode lijstsoorten. De Minister van LNV heeft Rode Lijsten vastgesteld van met uitroeiing bedreigde of speciaal gevaar lopende planten- of diersoorten die in ons land van nature voorkomen. Soorten van de Rode Lijst met de aanduiding 'bedreigd' of 'ernstig bedreigd' worden door de Minister van LNV meegewogen in een eventuele ontheffingsbeschikking. Strikt genomen hebben deze soorten geen beschermde status in de Flora- en faunawet.

2.3 Gebiedsbescherming

Het Europese netwerk Natura 2000 bestaat uit natuurgebieden, die beschermd worden in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn. De Vogelrichtlijn beschermt natuurgebieden, die van belang zijn voor vogelsoorten uit bijlage I van deze richtlijn en voor trekvogels op de Nederlandse Rode Lijst. De Habitatrichtlijn beschermt natuurgebieden, die van belang zijn voor habitattypen uit bijlage I en voor planten- en diersoorten uit bijlage II van deze richtlijn. In Nederland zijn 162 Natura 2000-gebieden. Enkele van deze gebieden zijn inmiddels definitief aangewezen, in de loop van 2010 worden de definitieve aanwijzingsbesluiten van de overige gebieden verwacht.

Samen met de Beschermde Natuurmonumenten en Staatsnatuurmonumenten vallen de Natura 2000-gebieden onder de Natuurbeschermingswet 1998. Bij projecten in de ruimtelijke ordening mogen deze gebieden geen negatieve effecten ondervinden. Ook uitvoering van plannen buiten deze gebieden mag geen negatieve invloeden (externe effecten) hebben. Als er negatieve effecten zijn, is de activiteit of ingreep vergunningplichtig en mag alleen plaatsvinden als het gaat om dwingende redenen van zwaarwegend maatschappelijk belang. In dat geval moet worden aangetoond dat er geen redelijk alternatief bestaat en dat alle schade wordt gecompenseerd.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een landelijk netwerk van beschermde gebieden. Dit bestaat uit bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden, robuuste verbindingen, landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden) en grote wateren. De EHS wordt door de provincies uitgewerkt tot de Provinciale Ecologische hoofdstructuur (PEHS). De gemeenten leggen de bescherming van de EHS met nauwkeurige richtlijnen en maatregelen in hun bestemmingsplannen vast. Het toetsingskader dat bij ruimtelijke ontwikkeling voor bescherming van de EHS wordt gebruikt, komt in grote lijnen overeen met dat van de Natuurbeschermingswet 1998.

3 Beschrijving plangebied en plannen

Plangebied

Het plangebied is gelegen aan De Wielewaal, juist ten noorden van het kruispunt met De Dellen. In het westen, noorden en oosten grenst het plangebied direct aan bebouwing met tuinen. Het perceel is een verruigde tuin, vroeger een weideperceel, waarvan het noordelijk deel ook in de afgelopen jaren nog dienst heeft gedaan als paardenwei. Rond het perceel staan bomen met een leeftijd tot enkele tientallen jaren. In het zuidelijk deel zijn in het verleden al bomen gekapt, waarna het met rust is gelaten. Hierdoor staat er pioniervegetatie, evenals in het noordelijk deel. In het midden van het terrein staat nog een rij bomen en struiken. Gebouwen zijn in het plangebied op dit moment niet aanwezig.

Plannen

De bomen en struiken centraal in het terrein zullen worden gekapt. Op het perceel zullen twee halfvrijstaande woningen worden gebouwd.

Figuur 2. De rij bomen en struiken centraal in het plangebied

4 Methode

Er is bij het Natuurloket (www.natuurloket.nl) nagegaan of er bestaande gegevens aanwezig zijn van beschermde flora en fauna in de omgeving van het plangebied. Het plangebied ligt in kilometerhok 207-577 (een oppervlakte van 1x1 km) en in atlasblok 06-56 (een oppervlakte van 5x5 km). Het Natuurloket geeft op de website informatie over de flora en fauna in het kilometerhok, waarin het plangebied ligt. Daarbij worden het aantal beschermde soorten en rode lijstsoorten en tevens de volledigheid en het detailniveau van de gegevens vermeld. Beschikbare gegevens kunnen vervolgens worden aangevraagd.

Voor het betreffende kilometerhok zijn de relevante soortgroepen niet of onvoldoende onderzocht. Daarom zijn er geen gegevens van het Natuurloket aangevraagd.

Er vond op 20 september 2010 een veldbezoek plaats van 18.20 tot 20.45 uur. Het was bewolkt en er viel een bui tussen 18.30 en 18.45. Daarna was het droog. Er stond een matige wind (kracht 3) bij een temperatuur van ongeveer 16 °C.

Tijdens het bezoek is een beeld gevormd van het terrein en het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten. Tijdens het veldbezoek is gezocht naar voorkomende soorten flora en fauna of sporen daarvan. Na zonsondergang is een vleermuisinventarisatie uitgevoerd met behulp van de ultrasoon detector Petterson D240x. Aanwezige plantengroei en diersoorten zijn genoteerd.

Figuur 3. De voormalige paardenwei.

5 Resultaten

5.1 Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek kon een goed beeld worden gevormd van de vegetatie. De gevonden soorten worden vermeld in tabel 2. In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde of schaarse, kwetsbare soorten gevonden. Er groeien algemene boom- en struiksoorten: de boomsingels rondom en centraal in het plangebied bestaan grotendeels uit laurierkers, gewone vlier, ratelpopulier, gewone es, hazelaar en zomereik. Daar groeien in de ondergroei ondermeer grote brandnetel, robertskruid en haagwinde. Het open gedeelte van het terrein is begroeid met algemene grassoorten en pioniervegetatie als kantige basterdwederik, Canadese fijnstraal, klein kruiskruid en ridderzuring. Er is opslag van canada- en ratelpopulier. Een enkele verwilde tuinplant komt voor, zoals de oosterse karmozijnbes. De aanwezige vegetatie wijst op voedselrijkdom en in grote delen van het plangebied ook op verstoring. Enkele van de aanwezige pioniersoorten zijn zeer dominant aanwezig, waardoor beschermde of schaarse, kwetsbare plantensoorten niet te verwachten zijn in het plangebied. Omdat er geen beschermde vaatplanten aanwezig zijn, vormt deze soortgroep geen belemmering voor de bouwplannen.

Tabel 2. Tijdens het veldbezoek waargenomen plantensoorten

soort	Latijnse naam	soort	Latijnse naam
blauwe spar	<i>Picea pungens</i>	kleefkruid	<i>Galium aparine</i>
canadapopulier	<i>Populus canadensis(x)</i>	klein kruiskruid	<i>Senecio vulgaris</i>
Canadese fijnstraal	<i>Conyza canadensis</i>	knikkende distel	<i>Carduus nutans</i>
duizendblad	<i>Achillea millefolium</i>	kruipende boterbloem	<i>Ranunculus repens</i>
eenstijlige meidoorn	<i>Crataegus monogyna</i>	laurierkers	<i>Prunus laurocerasus</i>
Engels raaigras	<i>Lolium perenne</i>	Noorse esdoorn	<i>Acer platanoides</i>
gekroesde melkdistel	<i>Sonchus asper</i>	oosterse karmozijnbes	<i>Phytolacca esculenta</i>
gewone es	<i>Fraxinus excelsior</i>	paardenbloem	<i>Taraxacum officinale</i>
gewone vlier	<i>Sambucus nigra</i>	ratelpopulier	<i>Populus tremula</i>
grote brandnetel	<i>Urtica dioica</i>	ridderzuring	<i>Rumex acetosa</i>
haagwinde	<i>Convolvulus sepium</i>	robertskruid	<i>Geranium robertianum</i>
hanenpoot	<i>Echinochloa crus-galli</i>	rood zwenkgras	<i>Festuca rubra</i>
hazelaar	<i>Corylus avellana</i>	scherpe boterbloem	<i>Ranunculus acris</i>
hulst	<i>Ilex aquifolium</i>	zilver schoon	<i>Potentilla anserina</i>
kantige basterdwederik	<i>Epilobium tetragonum</i>	zomereik	<i>Quercus robur</i>

5.2 Zoogdieren

Niet-vliegende zoogdieren

In het plangebied kunnen de volgens tabel 1 beschermde egel (*Erinaceus europaeus*), gewone of tweekleurige bosspitsmuis (*Sorex araneus* of *coronatus*), huisspitsmuis (*Crocidura russula*), en bosmuis (*Apodemus sylvaticus*) voorkomen. Deze soorten of sporen hiervan zijn niet aangetroffen en bij een quickscan moeilijk te vinden, maar in een biotoop als dit zijn deze soorten vaak aanwezig. Deze soorten leven tussen hogere vegetatie en kunnen in het plangebied voorkomen. Ook de wezel (*Mustela nivalis*) kan er voorkomen.

Voor huisspitsmuis en bosmuis gelden de verboden in artikel 9 tot en met 11 van de Flora- en faunawet niet in en rond gebouwen of op erven. Voor alle bovengenoemde soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Eventuele verstoring van (verblijfplaatsen van) deze soorten mag dus plaatsvinden.

Vleermuizen

De Atlas van Nederlandse Vleermuizen vermeldt in het omliggende atlasblok 06-56 (5x5 km) het voorkomen van zeven soorten: baardvleermuis (*Myotis mystacinus*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*). Het gaat hier om waarnemingen van jagende of passerende exemplaren met behulp van een batdetector, behalve van de gewone grootoorvleermuis. Deze is in het atlasblok vastgesteld door middel van vangst, vondst of zichtwaarneming, net als ook gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

Tabel 3. Tijdens het veldbezoek waargenomen vleermuizen

soort	Latijnse naam	aantal, gedrag	locatie
gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	1 jagend, 2 x roep	plangebied en tuinen
ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	1 jagend, 1 x roep	plangebied en hertenkamp
laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	1 passerend	plangebied en hertenkamp

Tijdens het veldbezoek is vanaf 8 minuten na zonsondergang een gewone dwergvleermuis waargenomen (tabel 3). Deze soort passeerde het plangebied tot 20.40 uur enkele keren of jaagde er kort boven de open plekken en langs de bomenrijen. Ook klonk af en toe de sociale roep. De laatvlieger passeerde om 20.18 uur het plangebied. Toen verscheen er ook een ruige dwergvleermuis, die tot 20.35 uur jaagde tussen het hertenkamp en het plangebied en eenmaal zijn sociale roep liet horen.

De bomen in het plangebied vertonen geen holten, die geschikt zouden kunnen zijn voor vleermuizen. De vegetatie en boomkronen zijn ook erg dicht, waardoor er geen aanvliegroute naar een eventuele verblijfplaats is. De waargenomen gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn gebouwbewoners die in of langs het plangebied jagen. De ruige dwergvleermuis kan ook in bomen verblijven, maar vindt geschikte verblijfplaatsen buiten het plangebied, bijvoorbeeld in de bomen langs de Dellen of in gebouwen.

Tijdens de inventarisatie bleek het plangebied onderdeel van een veel groter jachtgebied voor de waargenomen vleermuissoorten. De bouw van de woningen, waarbij een groot deel van de groenstructuur rond het plangebied behouden blijft, heeft geen schadelijke invloed op het jachtgebied van de waargenomen vleermuizen.

5.3 Vogels

In het plangebied zijn twee algemene vogelsoorten aangetroffen (tabel 4). De houtduif kan broeden in de dichte bosschages en de merel in het struweel. Ook andere algemene soorten zijn er te verwachten, zoals roodborst (*Erithacus rubecula*) en winterkoning (*Troglodytes troglodytes*). Van de grote bonte specht, die tijdens het veldbezoek op enige afstand werd gehoord, zijn geen holten gevonden in het plangebied.

Tabel 4. Tijdens het veldbezoek waargenomen vogels

Soort	Latijnse naam	gedrag	locatie
merel	<i>Turdus merula</i>	broedvogel	heggen en struikgewas
houtduif	<i>Columba palumbus</i>	broedvogel	bomen

Bij de uitvoering van de plannen kunnen broedvogels en hun nesten verstoord worden. In de beplanting broeden diverse vogelsoorten. Volgens de Flora- en faunawet is verstoring van broedende vogels en hun nesten niet toegestaan. Ontheffing is niet mogelijk bij afwezigheid van groot maatschappelijk belang. Daarom mogen de werkzaamheden niet in het broedseizoen (maart tot en met juli) starten. De te kappen vegetatie moet buiten het broedseizoen verwijderd worden. Als de werkzaamheden voor het broedseizoen zullen aanvangen, kunnen ze in het broedseizoen doorgaan, mits ze continu worden uitgevoerd en de verstoringzone niet wordt uitgebreid.

Het plangebied vervult in de winter voor vogels de functie van rust- en foerageergebied. Deze rust- en foerageermogelijkheid is ter plaatse niet zo belangrijk: er worden alleen algemene soorten verwacht. Bovendien is rust- en foerageergebied in de directe omgeving in ruime mate aanwezig.

5.4 Amfibieën en reptielen

Er is in beide plangebieden geen oppervlaktewater aanwezig, waarin amfibieën zich kunnen voortplanten. De bomenrijen kunnen de functie hebben van overwinteringsverblijf voor gewone pad (*Bufo bufo*), kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*) en bruine kikker (*Rana temporaria*). Deze soorten worden door de website van RAVON in het omliggende atlasblok 06-56 vermeld. De drie soorten staan in de AMvB-tabel 1, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt.

De RAVON-site vermeldt in atlasblok 06-56 geen reptielensoorten. Die komen in het plangebied ook zeker niet voor, doordat het in de bebouwde kom ligt. Trekroutes vanuit geschikte habitats naar het plangebied zijn niet aanwezig.

5.5 Vissen

Er is in het plangebied geen oppervlaktewater voor vissen aanwezig.

5.6 Dagvlinders

De atlas van Nederlandse dagvlinders vermeldt geen beschermde soorten in het atlasblok 06-56. Het plangebied vormt ook geen biotoop, dat van belang is voor beschermde of bedreigde soorten dagvlinders. Doordat het plangebied in de bebouwde kom ligt, zijn hier alleen algemene, minder kritische vlindersoorten te verwachten, zoals klein koolwitje (*Pieris rapae*), kleine vos (*Aglais urticae*) en dagpauwoog (*Inachis io*). Van de laatste twee hebben de rupsen de grote brandnetel, die in het plangebied voorkomt, als voedselplant. Door de afwezigheid van beschermde soorten vormen dagvlinders geen belemmering voor de plannen.

5.7 Libellen

Er is in beide plangebieden geen oppervlaktewater aanwezig, waarin libellen zich kunnen voortplanten. Langs de struiken en de boomsingels in en rondom het plangebied kan bijvoorbeeld de paardenbijter (*Aeshna mixta*) jagen. Deze functie gaat niet verloren.

5.8 Overige ongewervelden

Er zijn geen beschermde soorten te verwachten. De beschermde kevers en mieren leven in andere biotopen, waaronder groot open water en (oud) bos.

5.9 Habitat- en Vogelrichtlijngebieden

Het plangebied is geen onderdeel van of grenst niet aan beschermde natuurgebieden, die vallen onder de Natuurbeschermingwet 1998. Natura 2000-gebieden (in het kader van de Habitat- en Vogelrichtlijn), Beschermde Natuurmonumenten en Staatsnatuurmonumenten liggen op grote afstand. Het Wijnjeterper Schar en de Bakkeveense Duinen, gelegen op ongeveer 15 km ten zuiden van het plangebied, zijn de dichtstbijzijnde Natuurbeschermingswetgebieden. Op die afstand zijn van dit kleine project geen externe effecten merkbaar.

5.10 Ecologische hoofdstructuur

Het plangebied is ook geen onderdeel van de Ecologische hoofdstructuur (EHS). Ten noordoosten van Surhuisterveen ligt op ruim een kilometer van het plangebied de EHS, die ter plaatse bestaat uit een gebied met elzensingels. Op die afstand en met de tussenliggende infrastructuur en bebouwing zijn van dit kleine project geen externe effecten op de EHS merkbaar.

6 Conclusies

6.1 Niet-beschermden soorten

In de soortgroepen vaatplanten, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden zijn er geen beschermde soorten in het plangebied aanwezig.

6.2 Beschermde soorten

Beperkingen sloop en bouw

Alle vogelsoorten zijn beschermd. Broedende vogels mogen niet verstoord worden. Er zijn soorten in en rond het plangebied aangetroffen, die in bomen en struikgewas broeden. Daarom mogen de werkzaamheden niet in het broedseizoen (maart tot en met juli) starten. Als ze voor het broedseizoen aanvangen, kunnen ze in het broedseizoen doorgaan, mits er continu wordt doorgewerkt en de verstoringszone niet wordt uitgebreid.

Vrijstellingen

Voor enkele algemene beschermde zoogdier- en amfibieënsoorten geldt een vrijstelling.

Figuur 4. De oosterse karmozijnbes, een verwilderde tuinplant.

7 Bronnen

www.minlnv.nl voor informatie van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over speciale beschermingszones en beschermde soorten.

www.natuurloket.nl voor informatie van het Natuurloket over in de omgeving voorkomende flora en fauna.

www.ravon.nl voor (verspreidings)informatie over amfibieën, reptielen en vissen.

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx> voor informatie over beschermde gebieden.

Bijlsma, R.G., F. Hustings en C.J. Camphuysen, C.J. 2001. Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2). GMB Uitgeverij, Haarlem en KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. Van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionidea). – Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland.

SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000 – Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht en European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers (red.) 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij KNNV, Utrecht.

Creemers, R.C.M. en J.J.C.W. van Delft (RAVON, redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland – Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis en European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.